

Bäc Kinh đã yêu cầu các nước châu Âu tẩy chay lễ trao giải Nobel Hòa bình vào ngày 10/12 tới, tại Oslo cho ông Lưu Hiếu Ba, nhà ly khai Trung Quốc, hiện đang bị cầm tù.

Bäu tình äng hä Lưu Hiäu Ba tại Hồng Kông (10/10/2010)

REUTERS/Bobby Yip

« Bäc Kinh không người giải », là đầu đề của một bài xã luận được tuôn báo New York Times bằng tiếng Pháp của Le Figaro, tuy nhiên chän và tóm lược. Bên ngoài tại tät cả, sự hung hăng của Trung Quốc là không có giải hạn. New York Times cho biết : Bäc Kinh đã yêu cầu các nước châu Âu tẩy chay lễ trao giải Nobel Hòa bình vào ngày 10/12 tới, tại Oslo cho ông Lưu Hiếu Ba, nhà ly khai Trung Quốc, hiện đang bị cầm tù.

Chính quyền Trung Quốc muốn giành được danh hiệu và sự kính trọng, thông qua con đường đe dọa. Trước hết, Bäc Kinh dọa nät tẩy ban trao giải Nobel, với thông báo việc trao giải có thể danh hiệu được quan hệ giữa Trung Quốc và Na Uy. Tuy nhiên, ủy ban đã không lay chuyển.

Dù sao, Trung Quốc đã gät hái được một thành công trong trường hợp täng thä ký Liên Hiệp Quốc, Ban Ki-moon. Trong cuộc gặp với qua với chủ tịch Trung Quốc Hồ Cẩm Đào, ông Ban Ki-moon đã không đề cập đến việc giải Nobel Hòa bình bị bắt giam. Trong khi đó, chính phủ Pháp cho biết với nhân quyền đã được nêu ra trong cuộc gặp giữa nguyên thủ hai nước tại Paris. Công chúng không biết trường hợp ông Lưu Hiếu Ba có được đề cập đến trong dịp này hay không, nhưng Paris đã cử đại diện tham dự lễ trao giải cho ông Lưu Hiếu Ba tại Na Uy.

Một thời trường Ngoại giao Trung Quốc cũng thông báo rằng những người tham gia vào lễ trao giải, « sự phản ánh của những hậu quả ». Đáng ngạc nhiên Trung Quốc cho rằng giải Nobel Hòa bình là « lá bài chính trị mà Hoa Kỳ và một số nước châu Âu sử dụng, vì họ lo sợ trường sự trị däy mạnh mẽ của Trung Quốc », nhưng mục tiêu làm Trung Quốc mất mặt rõ ràng.

Ông Lưu Hiếu Ba, giải nghệ viên đời 54 tuổi, nhà văn và nhà phê bình xã hội, là người Trung Quốc đầu tiên nhận được giải thưởng cao quý này. Lòng dũng cảm và tài năng mang lại hòa

bình của ông thật là hiếm có. Trong cuộc biểu tình tại quảng trường Thiên An Môn năm 1989, ông đã thúc hiên mặt đất tuy tập thể, rồi đứng ra thúc giục thuyết phục các sinh viên có thể được phép rút ra khỏi quảng trường, tránh mặt đối quân hàng nghìn binh sĩ có trang bị vũ khí, mà không xảy ra đổ máu nào.

Kể từ đó, bất chấp việc bị bắt bớ thúc giục xuyên, ông đã không chịu im lặng. Việc chính quyền vừa kết án ông Lưu Hiếu Ba 11 năm tù, vì tội danh tuyên truyền lật đổ, là một phản ứng với việc ông đã tham gia soạn thảo bản Hiến chương 08, kêu gọi cải cách dân chủ, và chủ trương đổi mới đất nước.

New York Times nhận xét : Sự giải quyết của Trung Quốc mặt này nói lên một khía cạnh cho chúng ta thấy rõ, giải quyết một quy định để đoán tội bị Kinh đã giải quyết quá muộn, họ đã bắt mặt liên hệ với thế giới. Chính vì thế, bài báo kết luận : Xã hội Trung Quốc càng cần đổi mới do.

Hàng hóa rẻ hơn, Hàng Không trở thành nơi mua sắm thông dụng của người Thâm Quyển

Cũng với Trung Quốc, Courrier International tuần này có bài « Hàng Không, thiên đường mua sắm của Trung Quốc », với hàng loạt : Với việc giá cả tăng cao phía Bắc đất, các thói quen cũ bắt đầu đổ vỡ. Nhiều người trong lúc đi sang để chơi tại Hàng Không. Sự lộn xộn người Trung Quốc sang Hàng Không, trong quý mặt năm nay đã tăng 26%, với khoảng 10,5 triệu lượt người.

Bài báo mô tả với một quan sát, tại cửa khu Hàng Không/Thâm Quyển, phần lớn những người đến tại Hàng Không đều mang theo rất nhiều hàng hóa tiêu thụ thông thường (muối, dầu, dầu, sữa, thực phẩm,...), khác hẳn với việc trước kia người ta đến Hàng Không chỉ để mua những hàng « xịn ». Còn năm 2000, theo lời kể của một nhân chứng, khi cửa vào khu vực lãnh thổ được biệt này bắt đầu được mở, có rất nhiều người từ Hàng Không sang Thâm Quyển mua hàng vì giá rẻ.

Những người thu nhập thấp tại Hàng Không còn có ý định sang để mua tại Thâm Quyển. Những trong vòng 10 năm nay, năng lực tiêu thụ của người Trung Quốc để đi lại tăng vọt, nhờ đồng yuan tăng giá so với đồng đô la Hàng Không (100 đô la ăn 87 yuan, trong khi trước đó, con số này là 97 yuan).

Một người phụ nữ Hồng Kông thông sang Thâm Quyển cho biết, giá cả bên đó tăng từ 10-20% chỉ trong vòng một quý. Một số người Hồng Kông có ý định sang sống ở Thâm Quyển, sau khi về hưu, nay có thể sẽ thay đổi ý định.

Chắc hẳn rằng nào cho « ý thức hội đa văn hóa » trong các xã hội đang đổi ?

Với hình ảnh khối rubic nhiều màu sắc, với những dấu vân tay trên từng mặt ô trên trang bìa, là biểu tượng của căn cứ của một cá nhân, đầu tài chính của Courier International tuần này là chủ đề đa nguyên văn hóa, với những định nghĩa : từ Đức và Canada, « ý thức hội đa văn hóa » (multiculturalisme) bên trên công.

Cách đây hơn ba tuần (17/10), trong hội nghị thanh niên đảng CDU (Dân chủ Thiên chúa giáo), thủ tướng Đức Angela Merkel đưa ra một tuyên bố : ý thức hội đa văn hóa « đã chết ». Nói một cách khác, mô hình xã hội chung sống hài hòa giữa các nền văn hóa khác nhau của Đức (Multikulti) đã hoàn toàn thất bại. Câu nói của thủ tướng Đức đã chuyển từ thông điệp về một văn minh mới trong xã hội Đức, liên quan đến quan hệ giữa các nền văn hóa của đa số người Đức và văn hóa của thiểu số người nhập cư, để biến thành người theo đạo Hồi. Lời tuyên bố này, được ví như « một tảng đá ném xuống ao nước », đã gây ra một chấn động lớn. Trong số báo này, Courier International tiếp tục phân tích cách nhìn khác nhau về một vấn đề rất phức tạp của chúng ta quan tâm : khả năng chung sống hòa bình giữa những nền văn hóa khác nhau trong các xã hội đang đổi.

Ý thức hội phổ quát và sự hội nhập tri thức

Mở đầu cho các quan điểm là nhà báo và nhà tùy bút chính trị Đức, Richard Herzinger, viết cho tờ Die Welt, một tờ báo vốn dĩ được coi là thuộc về cánh hữu. Chủ tịch quan điểm của thủ tướng Đức, tác giả nhận xét, một dấu hiệu phê phán trên thế giới, ý thức hội đa văn hóa đã được các xã hội phương Tây chấp nhận. Hiện nay, không còn có bất cứ nhà chính trị Đức nào coi văn hóa Đức nằm ở vị trí bên trên trong bối cảnh toàn cầu hóa, so với các nền văn hóa khác. Tuy nhiên, ý thức hội đa văn hóa là hình thức của đoàn kết mà nó thì lại rất mạnh mẽ trong các quốc gia Hồi giáo, từ đó, dần dần một số nhân nhúng vào phương Tây, cho rằng có những nền văn hóa vốn dĩ không thích hợp với dân chủ. Điều của của ý thức hội đa văn hóa là ý thức hội phổ quát (universalisme), theo tác giả, chủ yếu ý thức hội phổ quát mới có thể bao quát được sự thống nhất của các xã hội đa nguyên, từ đó.

4 / 5

Thách thức đó là làm thế nào để tạo ra được một đối lý chính trị mới mẻ, có khả năng khuyến khích tinh thần đoàn kết, thông qua con đường thế gia nhân nhßng cách nhìn rất khác nhau, cũng như nhßng nhßn thức rất khác nhau đối với nhßng cái nhìn kể trên. Điều thoßi để xác lập một thái độ tôn trọng nhßng cách tiếp cận khác nhau là một điều mà chúng tôi thấy trong quá trình này.

Đßm thời khép lại cuộc thảo luận với ý thức hệ đa văn hóa, Courier International đưa ra quan điểm, đến một mặt tờ báo Canada, của nhà khoa học giáo dßc gßc ở Kenan Malik, hiện làm việc tại tỉnh Surrey (Anh). Nhà khoa học này kêu gọi : Đßng hy sinh từ do ngôn luận, với việc nâng ý thức hệ đa văn hóa trở thành một học thuyết chính trị chính thức. Bởi vì, để ngß quan điểm của ý thức hệ đa văn hóa, các phát ngôn được đưa ra trong không gian công cộng thì không duy nhất để giảm thiểu sự va chạm giữa các nền văn hóa và để tránh làm tổn thương nhßng người thuộc các văn hóa khác. Người viết với điều này, theo ông, trong một xã hội đa nguyên, nếu sự khác biệt trở, thì điều không thể tránh khỏi là việc « các đức tin mang tính nền tảng » (croyances fondamentales) của một nền văn hóa có khả năng bị để ngß chßm, bị phê phán quyßt liệt. Như vậy, để giúp cho sự tiến bộ của xã hội, cần quán lý các và chọn một cách công khai (gérer ouvertement), chứ không được tránh né.

Tham gia vào cuộc tranh luận mang tính phê phán với « nhßng đức tin mang tính nền tảng », chính là con đường thoát ra khỏi nền chính trị của sự sợ hãi, nếu sự sợ hãi trởßc ngßi khác, trởßc văn hóa khác ; thoát ra khỏi ý thức hệ đa văn hóa của các đoàn, với chế độ trởßng để tßm cá nhân vào một khuôn khổ sự cßt mang tính áp đặt. Bên cạnh đó, phải có gßng bßo với được nhßng kinh nghiệm sống đã để ngß, trong các lĩnh vực khác nhau : trong đời sống di cư, nhập cư, trong cuộc đấu tranh cho từ do tín ngưỡng và từ do ngôn luận, cho đến hiện đại xã bình đẳng.